

Nr 10.

Godkänd av första kammaren den 13 maj 1938.

Godkänd av andra kammaren den 13 maj 1938.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående vissa av Kungl. Maj:ts gjorda framställningar i avseende å utgifterna för budgetåret 1938/39 under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till handelsdepartementet.

(Statsutskottets utlåtande nr 10.)

Till Konungen.

A. Handelsdepartementet.

1:o) **Handelsdepartementet: Avlöningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39 (punkt 1 av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1938), har riksdagen

dels godkänt följande personalförteckning för handelsdepartementet:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 statssekreterare och expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
2 kansliråd	B 30
3 förste kanslisekreterare	B 26
2 andre kanslisekreterare	B 21
1 registrator	B 15
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
1 expeditionsvakt	B 5
2 kontorsbiträden	B 4

Tjänsteman å övergångsstat.

1 registrator	B 22
---------------	------

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å extra stat.

1 förste kanslisekreterare	B 26
1 andre kanslisekreterare	B 21

Anm. Den å ordinarie stat upptagna registratorsbefattningen skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförda registratorn kvarstår i tjänst;

dels godkänt följande avlöningsstat för handelsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24,000
2. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	»	103,600
3. Avlöning till tjänsteman å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	7,600
4. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	15,700
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	18,500
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> ..	»	2,000
		20,500
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	6,600

Summa förslagsanslag kronor 178,000;

dels ock till *Handelsdepartementet*: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 178,000 kronor.

2:o) **Handelsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2) har riksdagen till *Handelsdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

3:o) **Handelsdepartementet: Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen.** Riksdagen, som bifallit Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3), får anmäla, att riksdagen till *Handelsdepartementet*: *Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 30,000 kronor.

B. Kommerskollegium med underlydande myndigheter och kårer.

4:o) **Kommerskollegium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t hade föreslagit riksdagen (punkterna 4 och 5) att i avbidan på de propositioner i ämnena, som kunde varda riksdagen förelagda, för budgetåret 1938/39 beräkna

dels till Kommerskollegium: Avlöningar ett förslagsanslag av 569,100 kronor;

dels till Kommerskollegium: Omkostnader ett förslagsanslag av 147,500 kronor;

dels till Statens elektriska inspektion: Avlöningar ett förslagsanslag av 75,000 kronor;

dels ock till Statens elektriska inspektion: Omkostnader ett förslagsanslag av 22,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i proposition nr 238, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden, föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för kommerskollegium;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1938/39;

dels till Kommerskollegium: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 586,900 kronor;

dels till Kommerskollegium: Omkostnader för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 147,500 kronor;

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens elektriska inspektion;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1938/39;

dels till Statens elektriska inspektion: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 75,000 kronor;

dels ock till Statens elektriska inspektion: Omkostnader för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 22,000 kronor.

I likhet med departementschefen har riksdagen funnit behov föreligga av en effektivare statlig tillsynsverksamhet över de elektriska starkströmsanläggningarna och instämmer riksdagen i vad av departementschefen i denna fråga anförts. Vidkommande organisationen av berörda tillsynsverksamhet har riksdagen funnit bärande skäl tala för att kommerskollegium alltjämt skall vara chefsmyndighet för statens elektriska inspektion. Departementschefens förslag om den elektriska sektionens å kommerskollegii industribyrå ombildande till en byrå för elektriska ärenden synes riksdagen vara av utvecklingen på föreliggande område motiverat, och bifaller riksdagen alltså förslaget. Mot den föreslagna personaluppsättningen å nämnda byrå samt å kommerskollegium i övrigt har riksdagen intet haft att erinra liksom ej heller mot den gjorda beräkningen av kollegii avlöningsanslag.

Den för statens elektriska inspektion förordade organisationen finner riksdagen med hänsyn till behovet av en effektivisering av inspektionens verksamhet vara lämplig. Riksdagen bifaller berörda förslag och har intet att invända mot den verkställda anslagsberäkningen.

De föreslagna ändringarna i omkostnadsstaterna för kommerskollegium och för statens elektriska inspektion godkännas jämväl av riksdagen.

Liksom departementschefen har riksdagen funnit praktiska skäl tala för ett överflyttande till kommerskollegium av riksförsäkringsanstaltens arbetarskyddsbyrås avdelning för sjöfartsärenden och bifaller alltså förslaget härom.

Vad departementschefen i övrigt i nu föreliggande proposition i skilda avseenden föreslagit, har i de delar, om vilka riksdagen icke särskilt yttrat sig, icke givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen, som under nu förevarande punkt anmäler sitt beslut beträffande kommerskollegii avlöningsanslag, kommer i fråga om kollegii omkostnadsanslag samt statens elektriska inspektions avlönings- och omkostnadsanslag att i efterföljande punkter meddela sina beslut om anvisande av medel.

Under återopande av det anförda får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande personalförteckning för kommerskollegium:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 generaldirektör, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet.....	—
7 byråchefer.....	B 30
1 navigationsskoleinspektör	B 29
1 skeppsmättningsöverkontrollör och överinspektör	B 29
1 byrådirektör	B 28
1 byrådirektör	B 26
3 förste aktuarier	B 24
3 förste byråingenjörer	B 24
1 förste byråinspektör	B 24
1 redaktör	B 24
5 sekreterare	B 24
1 sjöteknisk konsulent	B 24
1 byråinspektör	B 22
2 aktuarier	B 21
2 notarier	B 21
1 revisor och bokhållare	B 21
1 registrator.....	B 14
3 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
8 kanslibiträden	B 7
5 expeditionsvakter.....	B 5
18 kontorsbiträden	B 4
2 skrivbiträden	B 2

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å övergångsstat.

1 kamrerare	B 24
1 teknisk konsulent	B 24
1 kansliskrivare	B 11

Tjänstemän å extra stat.

1 förste byråingenjör	B 24
1 sekreterare	B 24;

Anm. 1. Den å ordinarie stat upptagna befattningen såsom revisor och bokhållare skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kamreraren kvarstår i tjänst.

Anm. 2. En av de å ordinarie stat upptagna kontorsbiträdesbefattningarna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kansliskrivaren kvarstår i tjänst.

dels godkänt följande avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1938/39:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 402,800
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	» 20,900
3. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	» 16,100
4. Särskilda arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	» 6,000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 97,000
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> ..	» 13,000
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 31,100
	<u>Summa förslagsanslag kronor 586,900</u>

dels ock till *Kommerskollegium*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 586,900 kronor.

5:o) **Kommerskollegium: Omkostnader.** Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Kommerskollegium*: *Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 147,500 kronor.

6:o) **Bergsstaten: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6) har riksdagen

dels godkänt följande personalförteckning för bergsstaten:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
4 bergmästare	B 29
3 gruvingenjörer	B 22
4 kontorsbiträde	B 4;

dels godkänt följande avlöningsstat för bergsstaten, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 72,000
2. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	» 600
Summa förslagsanslag kronor 72,600;	

dels ock till *Bergsstaten*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 72,600 kronor.

7:o) **Bergsstaten: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att till *Bergsstaten*: *Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot beräkningen av förevarande anslag liksom ej heller mot vad departementschefen i samband därmed föreslagit, får anmäla, att riksdagen till *Bergsstaten: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

8:o) **Sprängämnesinspektionen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för sprängämnesinspektionen, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till tjänsteman å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 10,200
2. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	» 14,900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 4,200
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> ..	» 500
	» 4,700
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 1,500
Summa förslagsanslag kronor 31,300;	

dels ock till *Sprängämnesinspektionen*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 31,300 kronor.

9:o) **Sprängämnesinspektionen: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) har riksdagen till *Sprängämnesinspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 5,500 kronor.

10:o) **Statens elektriska inspektion: Avlöningar.** Under hänvisning till vad riksdagen ovan under punkt 4:o) anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande personalförteckning för statens elektriska inspektion:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

4 statsinspektörer över elektriska starkströmsanläggningar	B 27
3 assistenter	B 21
4 kontorsbiträden	B 4;

dels godkänt följande avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> ..	kronor 71,600
2. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	» 3,400
<hr/> Summa förslagsanslag kronor 75,000;	

dels ock till Statens elektriska inspektion: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

11:o) **Statens elektriska inspektion: Omkostnader.** Under hänvisning till vad riksdagen ovan under punkt 4:o) anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Statens elektriska inspektion: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 22,000 kronor.

12:o) **Fartygsinspektionen: Avlöningar. Fartygsinspektionen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 12 och 13) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels* till *Fartygsinspektionen: Avlöningar* ett förslagsanslag av 212,000 kronor, *dels ock* till *Fartygsinspektionen: Omkostnader* ett förslagsanslag av 52,000 kronor.

13:o) **Skeppsmättningsväsendet: Avlöningar. Skeppsmättningsväsendet: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 14 och 15) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels* till *Skeppsmättningsväsendet: Avlöningar* ett förslagsanslag av 16,500 kronor, *dels ock* till *Skeppsmättningsväsendet: Omkostnader* ett förslagsanslag av 9,800 kronor.

14:o) **Torvingenjörer: Avlöningar. Torvingenjörer: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 16 och 17) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels* till *Torvingenjörer: Avlöningar* ett anslag av 6,000 kronor, *dels ock* till *Torvingenjörer: Omkostnader* ett anslag av 4,000 kronor.

15:o) **Instruktör i hemslöjd: Avlöning. Instruktor i hemslöjd: Reseersättningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 18 och 19) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels till Instruktor i hemslöjd: Avlöning* ett anslag av 3,500 kronor, *dels ock till Instruktor i hemslöjd: Reseersättningar* ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

16:o) **Navigationsskolorna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för navigationsskolorna, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för navigationsskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39 dels ock till navigationsskolorna: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 348,400 kronor.

Den verkställda beräkningen av förevarande anslag liksom vad departementschefen i samband därmed i skilda avseenden föreslagit har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande personalförteckning för navigationsskolorna:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

5 rektorer, lön enligt kungörelsen den 19 november 1937 (nr 875)

angående utsträckt tillämpning av avlöningsreglementet för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsende . . . . . —

8 lektorer . . . . . L 27

20 adjunkter . . . . . L 23

Anm. En befattning som lektor å maskintekniska linjen skall hållas obesatt, så länge en dylik befattningshavare innehar förordnande att vara rektor vid navigationsskola.

dels godkänt följande avlöningsstat för navigationsskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> ..	kronor	288,400
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1,700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	66,000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	2,500
	Summa kronor	358,600

Särskilda uppbördsmedel:

Hyror och hyresersättningar .....

kronor 10,200

Nettoutgift kronor 348,400;

dels ock till Navigationsskolorna: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 348,400 kronor.

17:o) **Navigationsskolorna: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21) har riksdagen till *Navigationsskolorna: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 19,600 kronor.

18:o) **Navigationsskolorna: Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk. Praktisk utbildning av däcksbefäl för den svenska handelsflottan.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 22 och 23) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels* till *Navigationsskolorna: Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk* ett anslag av 2,400 kronor, *dels ock* till *Praktisk utbildning av däcksbefäl för den svenska handelsflottan* ett reservationsanslag av 13,000 kronor.

C. Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.

19:o) **Statens provningsanstalt: Avlöningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	156,200
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	21,700
3. Avlöning till tjänsteman å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	8,100
4. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1,000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	52,900
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	4,700
		» 57,600
6. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	»	62,000
7. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	13,700

Summa förslagsanslag kronor 320,300;

dels ock till *Statens provningsanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 320,300 kronor.

20:o) **Statens provningsanstalt: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25) har riksdagen till *Statens provningsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 82,500 kronor.

21:o) **Statens provningsanstalt: Nyanskaffning av tekniska apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) har riksdagen till *Statens provningsanstalt: Nyanskaffning av tekniska apparater m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

22:o) **Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Akademien. Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 27 och 28) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels till Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Akademien ett anslag av 40,000 kronor, dels ock till Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet ett reservationsanslag av 90,000 kronor.*

23:o) **Utrustning m. m. för flygteknisk försöksanstalt.** Kungl. Maj:t hade föreslagit riksdagen (punkt 29) att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Utrustning m. m. för flygteknisk försöksanstalt för budgetåret 1938/39 beräkna ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Vidare hade Kungl. Maj:t såsom kapitalinvestering under rubriken Statens allmänna fastighetsfond (bilaga 9) föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, till Uppförande av byggnader för flygteknisk försöksanstalt för budgetåret 1938/39 beräkna ett reservationsanslag av 742,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i proposition nr 56, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden, föreslagit riksdagen att dels till Utrustning m. m. för flygteknisk försöksanstalt för budgetåret 1938/39 under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor, dels ock till Uppförande av byggnader för flygteknisk försöksanstalt för budgetåret 1938/39 såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond anvisa ett reservationsanslag av 742,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär inrättande av en flygteknisk försöksanstalt, varigenom förutsättningar skulle skapas för flygteknisk forskning och experimentverksamhet, möjliggörande en flygindustri, som byggde sin verksamhet på inhemska konstruktioner. Då det givetvis ur skilda synpunkter är av utomordentlig vikt för ett land att på förevarande område äga tillgång till en självständig industri, finner riksdagen sig böra medgiva, att en dylik anstalt genom statens försorg kommer till stånd.

Vad beträffar försöksanstaltens omfattning och arbetsuppgifter godkänner riksdagen vad departementschefen härutinnan föreslagit. Riksdagen delar även departementschefens uppfattning om lämpligheten av att planläggandet av den ifrågasatta försöksverksamheten anförtros åt ett särskilt flygtekniskt råd.

Departementschefen har beträffande anstaltens personalorganisation icke räknat åtminstone tills vidare med inrättande av några tjänster på ordinarie stat, utan ansett de högre befattningshavarna böra tillsättas på förordnande under viss tid med ersättning i form av arvode och övriga befattningshavare upptagas såsom extra ordinarie eller extra. Riksdagen godkänner vad departementschefen sålunda föreslagit och har intet att erinra mot för befattnings-

havarna vid försöksanstalten förordad löneställning. Såsom departementschefen emellertid framhållit, behöver för närvarande anslag till avlöningskostnader icke anvisas, enär anstalten icke kommer att träda i verksamhet under nästa budgetår. Ej heller är det behövt att nu i detalj fastställa anstaltens blivande stater.

I fråga om engångskostnaderna för försöksanstaltens uppförande och utrustning m. m. må framhållas, att enligt departementschefens förslag för försöksanstalten lämpligen borde förläggas till Bromma flygplats, där erforderligt område kunde förvärfvas för en köpeskilling av 342,000 kronor. För byggnadsändamål har departementschefen för nästa budgetår räknat med ett belopp av 400,000 kronor. Dessa båda belopp, tillhopa 742,000 kronor, hava synts departementschefen böra anvisas bland utgifter å kapitalbudgeten.

För anskaffande av utrustning och inventarier m. m. har departementschefen för nästa budgetår begärt ett belopp av 150,000 kronor, att anvisas såsom särskilt anslag under tionde huvudtiteln.

Riksdagen har intet haft att erinra mot de sålunda för ifrågavarande ändamål begärda medelsanvisningarna.

Vad departementschefen i övrigt i nu föreliggande proposition anfört har ej heller i de delar, om vilka riksdagen icke särskilt yttrat sig, givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen anmäler i särskild skrivelse (nr 227) sitt beslut att anvisa ovanberörda kapitalinvesteringsanslag å 742,000 kronor.

Under återopande av det anförda får riksdagen under nu förevarande punkt anmäla, att riksdagen till *Utrustning m. m. för flygteknisk försöksanstalt* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

24:o) Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m. Undersöknings- och förberedande gruvarbeten inom Västerbottens län. Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 30 och 31) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels till Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m.* ett reservationsanslag av 85,000 kronor, *dels ock till Undersöknings- och förberedande gruvarbeten inom Västerbottens län* ett reservationsanslag av 350,000 kronor.

25:o) Djupundersökningar vid Rackejaure malmfält. Riksdagen, som bifallit Kungl. Maj:ts förevarande förslag (punkt 32), får anmäla, att riksdagen till *Djupundersökningar vid Rackejaure malmfält* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 360,000 kronor.

26:o) **Geologisk-geofysisk undersökning av sydvästra Skånes kritområde.** Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33), får anmäla, att riksdagen till *Geologisk-geofysisk undersökning av sydvästra Skånes kritområde* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

27:o) **Vissa kostnader för statens gruvegendom.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34) har riksdagen till *Vissa kostnader för statens gruvegendom* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 10,000 kronor.

28:o) **Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35) har riksdagen *dels* medgivit, att Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att under budgetåret 1938/39 utdela lärlingsunderstöd, utlärlingspenningar och statspremier med tillämpning av de för budgetåret 1937/38 i detta avseende fastställda grunder och med iakttagande att nya statsunderstöd må, vart och ett å 400 kronor, beviljas för utbildning av högst 100 lärlingar, *dels* medgivit, att till understöd åt hantverksföreningar för utdelning av lärlingspremier må under budgetåret 1938/39 användas högst 3,000 kronor, *dels ock* till *Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 40,000 kronor.

29:o) **Befrämjande av hemslöjden.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36) har riksdagen till *Befrämjande av hemslöjden* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 51,500 kronor.

30:o) **Befrämjande av hemslöjden inom Bohuslän. Bidrag till Svenska slöjdföreningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 37 och 38) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels* till *Befrämjande av hemslöjden inom Bohuslän* ett reservationsanslag av 30,000 kronor, *dels ock* såsom *Bidrag till Svenska slöjdföreningen* ett anslag av 10,000 kronor.

31:o) **Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39) att till Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot den begärda anslagshöjningen liksom ej heller mot vad departementschefen i övrigt under denna punkt föreslagit. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

32:o) **Resestipendier för yrkesutbildning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40) att till Resestipendier för yrkesutbildning för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Mot departementschefens beräkning av förevarande anslag, som upptagits med samma belopp som för innevarande budgetår, har riksdagen intet haft att erinra. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Resestipendier för yrkesutbildning* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

33:o) **Bidrag till standardiseringsverksamheten.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om anslag till ifrågakvarande ändamål (punkt 41) kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

D. Sjöfart och handel.

34:o) **Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen.** Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen föreslagit, får anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42)

dels godkänt följande personalförteckning för lotsstyrelsen:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generallotsdirektör	A 3
2 byråchefer	B 30
1 överfyringenjör	B 30
2 fyringenjörer	B 26
1 sekreterare	B 26
1 byråingenjör	B 24
1 kamrerare	B 22
1 aktuarie	B 21
1 byggmästare	B 20
1 materialförvaltare	B 20
2 verkmästare	B 20
1 registrator	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
1 kontorsbiträde	B 4

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å extra stat.

1 byggmästare	B 21
1 kassör och bokhållare	B 21
1 verkmästare	B 21

Tjänsteman å extra stat.

1 byråingenjör	B 24
----------------------	------

Anm. 1. Den å ordinarie stat upptagna byggmästartjänsten och en av de å samma stat upptagna verkmästartjänsterna skola hållas obesatta, så länge å övergångsstat uppförda byggmästaren och verkmästaren kvarstå i tjänst.

Anm. 2. En av de å ordinarie stat upptagna kanslibiträdesbefattningarna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kassören och bokhållaren kvarstår i tjänst.

dels godkänt följande avlöningsstat för lotsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 133,400
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	» 21,700
3. Avlöning till tjänsteman å extra stat, <i>förslagsvis</i>	» 8,100
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 40,900
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> ..	» 4,900
	» 45,800
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 8,700
	Summa förslagsanslag kronor 217,700;

dels ock till Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 217,700 kronor.

35:o) **Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 43) att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för lots- och fyrstaten, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39, dels ock till Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 4,372,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot den verkställda beräkningen av förevarande anslag eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört, får anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande personalförteckning för lots- och fyrstaten:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.**Distriktsbefäl och personal å distriktsexpeditionerna.**

3 lotskaptener	13
3 »	12
6 lotslöjtnanter	11
1 distriktsfyrmästare	10
6 expeditionsbiträden	6
6 kontorsbiträden	2

Lotspersonal.

15 överlotsar	10
22 lotsförmän	9
19 »	7
30 »	6
287 lotsar	6
81 »	5

Fyrpersonal.

12 fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	10
27 » » 1:a » fyr	10
1 » » gasstation	10
6 » » 2:a klass fyrskepp	8
28 » » 2:a » fyr	8
1 » » 3:e » fyrskepp	6
16 » » 3:e » fyr	6
24 fyrvaktare » 1:a » fyrskepp	5
28 » » 1:a » fyr	5
1 » » gasstation	5
7 » » 2:a och 3:e klass fyrskepp	4
31 » » 2:a » 3:e » fyr	4
100 fyrbiträden	3

Personal å tjänstefartyg.

1 befälhavare	11
7 maskinister	8

Tjänstemän å övergångsstat.

2 överlotsar	10
2 lotsförmän	9
5 »	7
5 lotsar	6

Anm. 1. 2 lotsförmanstjänster i 9:e lönegraden å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 2 överlotsar å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Ann. 2. 2 lotsförmanstjänster i 7:e lönegraden å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 2 lotsförmän i 9:e lönegraden å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Ann. 3. 5 lotsförmanstjänster i 6:e lönegraden å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 5 lotsförmän i 7:e lönegraden å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Ann. 4. 5 lotstjänster i 5:e lönegraden å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 5 lotsar i 6:e lönegraden å övergångsstat avgå från sina befattningar.

dels godkänt följande avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	2,374,000	
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	44,000	
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal:			
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i> ..	kronor	572,000	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	22,000	» 594,000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:			
a. Lotspersonalens andel i lotspenningar, <i>förslagsvis</i>	kronor	1,120,000	
b. Kost eller kostpenningar till personalen å fyrskepp m. m., <i>förslagsvis</i>	»	130,000	
c. Ersättningar för mistsignalering, <i>förslagsvis</i>	»	15,000	
d. Fyrskeppstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	75,000	
e. Provisoriskt dyrortstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	12,000	
f. Provisoriskt lönetillägg, <i>förslagsvis</i> ..	»	8,000	» 1,360,000
			Summa förslagsanslag kronor 4,372,000;

dels ock till Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 4,372,000 kronor.

36:o) **Lotsverket: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 44) att till Lotsverket: Omkostnader för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 1,462,000 kronor.

Den verkställda beräkningen av förevarande anslag och vad departementschefen i samband därmed anfört har riksdagen lämnat utan erinran.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Lotsverket: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 1,462,000 kronor.

37:o) **Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkt 45) har riksdagen i särskild skrivelse (nr 128) meddelat sitt beslut.

38:o) **Bottenundersökning m. m. av farleden mellan Kalmar och Färjestaden.** Riksdagen får anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46) till *Bottenundersökning m. m. av farleden mellan Kalmar och Färjestaden* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 9,000 kronor.

39:o) **Sjöhistoriska museet: Avlöningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för sjöhistoriska museet, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	11,700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	7,800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	13,200
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> ..	»	1,200
	»	14,400
4. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	1,100
Summa förslagsanslag kronor		35,000;

dels ock till *Sjöhistoriska museet: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 35,000 kronor.

40:o) **Sjöhistoriska museet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48) har riksdagen till *Sjöhistoriska museet: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 12,900 kronor.

41:o) **Sjöhistoriska museet: Uppordnande av samlingarna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49) har riksdagen till *Sjöhistoriska museet: Uppordnande av samlingarna m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 8,000 kronor.

42:o) **Sjöhistoriska museet: Monterutrustning och inredning m. m. Sjöhistoriska museet: Underhåll av samlingarna.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 50 och 51) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Sjöhistoriska museet: Monterutrustning och inredning m. m.* ett reservationsanslag av 10,000 kronor, dels ock till *Sjöhistoriska museet: Underhåll av samlingarna* ett reservationsanslag av 3,100 kronor.

43:o) **Statens isbrytarverksamhet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 52) att till Statens isbrytarverksamhet: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 90,500 kronor.

Riksdagen finner bärande skäl tala för den föreslagna redovisningen av kostnaderna för statens isbrytarfartyg och medgiver således, att nämnda kostnader för framtiden helt bestridas från anslag under tionde huvudtiteln. Enligt det föreliggande förslaget skulle för ändamålet å riksstaten uppföras två anslag, ett avlöningsanslag och ett omkostnadsanslag. Riksdagen har intet att erinra mot den sålunda ifrågasatta anordningen liksom ej heller mot den verkställda beräkningen av de båda anslagen.

Beträffande frågan om arvoden av statsmedel till isbrytarombuden har riksdagen i likhet med departementschefen funnit skäligt, att staten ersätter ombuden sådana med deras uppdrag förenade utgifter, för vilka ersättnings-skyldighet ej åvilar annan uppdragsgivare. Departementschefens förslag härutinnan har godkänts av riksdagen.

I fråga om medelsanvisning under omkostnadsanslaget kommer riksdagen att under närmast efterföljande punkt meddela sitt beslut.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen under nu förevarande punkt anmäla, att riksdagen till *Statens isbrytarverksamhet: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 90,500 kronor.

44:o) **Statens isbrytarverksamhet: Omkostnader.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag under punkt 53 får riksdagen, under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anført, anmäla, att riksdagen till *Statens isbrytarverksamhet: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 165,500 kronor.

45:o) **Ersättning åt sjömanshusen.** Kungl. Maj:t hade föreslagit riksdagen (punkt 54) att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, till Ersättning åt sjömanshusen för budgetåret 1938/39 beräkna ett anslag av 356,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i proposition nr 210, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden, föreslagit riksdagen att

dels såsom Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader för budgetåret 1938/39 under tionde huvudtiteln anvisa ett anslag av 356,000 kronor;

dels godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 25 februari 1938 förordade förslaget till pensions- och understödsväsende för sjöfolk ävensom bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela erforderliga föreskrifter i ämnet i huvudsaklig överensstämmelse med grundlinjerna för samma förslag;

dels ock för budgetåret 1938/39 under elfte huvudtiteln anvisa

till Handelsflottans pensionsanstalt: Förbättring av pensioneringen inom fjärde klassen ett förslagsanslag av 35,000 kronor,

till Handelsflottans pensionsanstalt: Förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna ett anslag av 31,000 kronor,

till Handelsflottans pensionsanstalt: Tilläggs-pensioner under januari 1938—februari 1939 ett förslagsanslag av 146,000 kronor,

till Handelsflottans pensionsanstalt: Uppflyttning av vissa pensionstagare från tredje till andra klassen ett förslagsanslag av 5,000 kronor samt till Handelsflottans pensionsanstalt: Förvaltningsbidrag ett anslag av 1,500 kronor.

Ej minst med hänsyn till angelägenheten att få frågan om statens ställning i ekonomiskt hänseende till sjömanshusens verksamhet slutligt avgjord, har det från riksdagens sida sedan lång tid tillbaka framstått som ett önskemål, att spörsmålet om sjömanshusinstitutionens organisation bragtes till lösning. Riksdagen vill därför uttala sin tillfredsställelse över att ett fullständigt förslag i detta ärende nu omsider blivit framlagt.

Riksdagen kommer i det följande att yttra sig rörande de delar av föreliggande proposition, som avse frågorna om sjömanshusens organisation, avlöningar och omkostnader vid sjömanshusen samt statsbidrag till sjömanshusen. I fråga om övriga delar av propositionen — pensions- och understödsväsendet samt anslagen till handelsflottans pensionsanstalt — anmäler riksdagen i annat sammanhang sina beslut.

Vad till en början beträffar frågan om sjömanshusens framtida organisation har den i ärendet verkställda utredningen bibragt riksdagen den uppfattningen, att goda skäl tala för att en centralisering av sjömanshusen bör komma till stånd. I likhet med departementschefen och flertalet av de i ärendet hörda myndigheterna har riksdagen funnit den för en dylik centralisering lämpligaste formen vara indragning av de sjömanshus, där verksamheten vore förhållandevis ringa. De sakkunnigas av departementschefen tillstyrkta förslag innebär i sådant avseende indragning av 17 sjömanshus. En koncentrerad verksamhet vid sjömanshusen i den omfattning, som sålunda föreslagits, har riksdagen funnit vara med sådana fördelar förenad, att riksdagen ansett sig kunna bifalla förslaget härom. Framhållas må, att förutom de i ärendet hörda statliga myndigheterna såväl Sveriges allmänna sjöfartsförening som Sveriges redareförening och Sveriges fartygsbefälsförening tillstyrkt förslaget i fråga, medan Svenska maskinbefälsförbundet och Svenska sjöfolksförbundet, på sätt av yttrandena i ärendet framgår, funnit skäl tala för en ännu längre gående centralisering på området.

Med anledning av den föreslagna centraliseringens inverkan på mönstringsbestyret synes riksdagen i likhet med departementschefen befarade menliga inverknings härutinnan kunna i allt väsentligt undvikas genom de ändringar, som föreslagits i sjömanshusförordningens mönstringsbestämmelser, innebärande att påmönstring av hel besättning och utfärdande av sjömansrullor i svensk hamn även får verkställas av föreståndare för tullanstalt i stad. Departementschefen har emellertid därjämte tillstyrkt ett av kommerskollegium framställt förslag av innebörd att det skall ankomma på Kungl. Maj:t att, om omständigheterna finnas därtill föranleda, föranstalta om förordnande av särskild mönstringsförrättare. Riksdagen finner nämnda förslag välbetänkt och anser en anordning i överensstämmelse därmed vara ägnad att motverka den oro, som givit sig tillkänna från de större av de till indragning föreslagna sjömanshusen.

Vad departementschefen i övrigt beträffande förevarande organisationsfrågor och därmed sammanhängande detaljfrågor anfört har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida.

Riksdagen övergår härefter till behandling av de för sjömanshusen uppgjorda avlönings- och omkostnadsstaterna. Vidkommande först det framlagda förslaget till normallönestat för de bibehållna sjömanshusen har riksdagen icke funnit något att erinra mot de till grund för lönestaten liggande beräkningarna. I fråga om sjömanshusens övriga omkostnader har riksdagen ej heller haft något att invända mot den verkställda beräkningen av desamma. Enligt förslaget skulle hela kostnaden för sjömanshusen, fränsett kostnad för personalens pensionering, komma att utgöra i runt tal 561,000 kronor.

Vad slutligen beträffar frågan om statsbidrag till sjömanshusen har nämnda bidrag, som för närvarande utgår med 146,000 kronor, föreslagits höjt till 356,000 kronor. Då ifrågavarande belopp är utmätt med hänsyn därtill, att, såsom i tidigare utredningar i ärendet framhållits, sjömanshusens arbete för staten ansetts motsvara cirka 75 procent av hela deras arbetsbörda, har riksdagen beslutat, att statsbidraget bestämmes till nu angivna belopp.

Vad departementschefen i övrigt i skilda avseenden uti den föreliggande propositionen föreslagit har, i de delar av propositionen, varom riksdagen nu yttrat sig, icke föranlett någon erinran från riksdagens sida.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen såsom *Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 356,000 kronor.

46:o) **Läkarundersökning av sjöfolk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55) har riksdagen till *Läkarundersökning av sjöfolk* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 65,000 kronor.

47:o) **Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 56) att till Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot den begärda anslagsökningen liksom ej heller mot förslaget, att kostaderna för tillhandahållande genom järnvägsstyrelsens försorg av erforderliga rekvisitionsblanketter må bestridas från förevarande anslag, får anmäla, att riksdagen till *Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

48:o) **Bidrag till handelshögskolan i Stockholm.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57) har riksdagen såsom *Bidrag till handelshögskolan i Stockholm* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 40,000 kronor.

49:o) **Bidrag till handelshögskolan i Göteborg.** Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58), får anmäla, att riksdagen såsom *Bidrag till handelshögskolan i Göteborg* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 15,000 kronor.

50:o) **Befrämjande av exporthandeln på avlägsna marknader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 59) att till Befrämjande av exporthandeln på avlägsna marknader för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

Riksdagen bifaller den av departementschefen föreslagna omläggningen av principerna för ifrågavarande bidragstilldelning. Då riksdagen ej heller funnit anledning till erinran mot det begärda anslagsbeloppet, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Befrämjande av exporthandeln på avlägsna marknader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

51:o) **Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60) har riksdagen såsom *Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 100,000 kronor.

52:o) **Förvaltningskostnader för statens sekundärlånefond för rederinärningen.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61) har riksdagen till *Förvaltningskostnader för statens sekundärlånefond för rederinärningen* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 3,000 kronor.

E. Patent- och registreringsväsendet m. m.

53:o) **Patent- och registreringsverket: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62) har riksdagen till *Patent- och registreringsverket: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 981,100 kronor.

54:o) **Patent- och registreringsverket: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63) har riksdagen till *Patent- och registreringsverket: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 275,500 kronor.

55:o) **Bidrag till uppfinnarekontoret. Särskilda kostnader för föreningsm. fl. register.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 64 och 65) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels* såsom *Bidrag till uppfinnarekontoret* ett anslag av 8,000 kronor, *dels ock* till *Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register* ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

56:o) **Avsättning till försäkringsinspektionens fond.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66) har riksdagen
dels godkänt följande stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Stat.*Utgifter:*

A v l ö n i n g a r.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	68,000	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	6,000	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Grundavlöningar m. m.,...	kronor	14,000	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	1,000	» 15,000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke- ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	3,350	
5. Dyrtidstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	11,000	kronor 103,350

P e n s i o n s k o s t n a d e r.

Pensionsavdrag motsvarande belopp, att tillgodoföras civila tjänstepensionsfonden	kronor	2,000
--	--------	-------

O m k o s t n a d e r.

1. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	kronor	1,200	
2. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	11,100	
3. Hyror, <i>förslagsvis</i>	»	14,050	
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	5,300	» 31,650
			Summa kronor 137,000.

Särskilda uppbördsmedel:

Registreringsavgifter, <i>förslagsvis</i>	kronor	700	
Försålda publikationer, <i>förslagsvis</i>	»	100	
Hyresmedel	»	600	kronor 1,400
			Nettoutgift kronor 135,600;

dels ock såsom *Avsättning till försäkringsinspektionens fond* för budget-
året 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 120,000 kronor.

F. Diverse.

57:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag för ifrågavarande ändamål (punkt 67) kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

58:o) **Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten. Bidrag till internationella byrån i Paris för utställningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 68 och 69) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels* såsom *Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten* ett förslagsanslag av 13,000 kronor, *dels ock* såsom *Bidrag till internationella byrån i Paris för utställningar* ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

59:o) **Bidrag till underhållande av en fyr å Kap Spartel. Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 70 och 71) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat *dels* såsom *Bidrag till underhållande av en fyr å Kap Spartel* ett förslagsanslag av 3,000 kronor, *dels ock* såsom *Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern* ett förslagsanslag av 3,000 kronor.

60:o) **Avsättning till fonden för idrottens främjande.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72) har riksdagen till *Avsättning till fonden för idrottens främjande* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 6,000,000 kronor.

61:o) **Avsättning till lotterimedelsfonden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 73) att till *Avsättning till lotterimedelsfonden* för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 1,200,000 kronor.

Under hänvisning till att riksdagen i huvudsak godkänt av departementschefen i propositionen nr 24 angivna riktlinjer för en nyorganisation av penninglotteriväsendet i riket, får riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, anmäla, att riksdagen till *Avsättning till lotterimedelsfonden* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 1,200,000 kronor.

62:o) **Statlig lagerhållning.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 74) kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

63:o) **Försöksverksamhet beträffande oljelagring.** I proposition nr 233 har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden, föreslagit riksdagen att *dels* an-

taga inom handelsdepartementet överarbetat förslag till förordning angående handel med vissa mineraloljor, dels till Försöksverksamhet beträffande oljelagring för budgetåret 1938/39 under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor, dels ock till Försöksanläggningar för oljelagring för budgetåret 1938/39 såsom kapitalinvestering i fonden för förslag till statsverket anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Vidare har uti två likalydande motioner (I: 293 och II: 427) hemställts, bland annat, att riksdagen måtte besluta att till försöksverksamhet beträffande oljelagring för budgetåret 1938/39 å driftbudgeten under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor ävensom till försöksanläggningar för oljelagring för samma budgetår å kapitalbudgeten, fonden för förslag till statsverket ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Såsom av departementschefen framhållits, äro nuvarande genomsnittliga lager av flytande bränslen icke av tillfredsställande omfattning. Med hänsyn till den betydelse, som tillgången av dessa oljor äger för vårt land, har det syntts departementschefen angeläget, att statliga åtgärder vidtagas för säkerställande av en ur beredskapssynpunkt önskvärd lagerhållning. Därvid har räknats med en lagring, motsvarande minst 30 procent av årsförbrukningen. En sålunda bestämd lagerhållning skulle, enligt vad i ärendet framhållits, antagas vid en förutsatt reglering av oljeförbrukningen under avspärrning eller krig förslå för landets försörjning med olja under ett halvt års tid.

Då, såsom upplysts, för en dylik upplagring nuvarande cisternanläggningar icke torde vara tillräckliga, finner riksdagen angeläget, att nya lagringsutrymmen anskaffas. Såsom tillförlitlig lagringsmetod hade av utredningsmännen i ärendet i främsta rummet förordats lagring i plåtcisterner, förvarande i utsprängda hålrum i berg. Riksdagen delar emellertid departementschefens mening att för tillgodoseendet av behovet av lagringslokaler även andra tekniska metoder än den nu angivna böra undersökas. Riksdagen har därför funnit sig böra i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag för dylik försöksverksamhet anvisa under tionde huvudtiteln ett särskilt anslag av 20,000 kronor. Härutinnan överensstämmer motionärernas yrkande med Kungl. Maj:ts förslag.

För utförande av de av utredningsmännen föreslagna lagringsanläggningarna har departementschefen ansett medel böra anvisas såsom anslag å beredskapsstat. Emellertid har departementschefen funnit önskvärt, att, där est förutsättningar för ett tillfredsställande resultat förefinnas, möjlighet jämväl beredes till utförande av anläggningar enligt andra grunder än de av utredningsmännen förordade. Riksdagen, som anser medel härför böra ställas till Kungl. Maj:ts förfogande, anvisar bland utgifter till kapitalinvesteringar för nu ifrågavarande ändamål ett anslag av 1,000,000 kronor. Jämväl detta motionärernas yrkande överensstämmer med Kungl. Maj:ts förslag.

Såsom av propositionen framgår, är arbetet med de anläggningar, vilka skulle verkställas enligt utredningsmännens ovanberörda förslag, avsett att bedrivas under väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ledning och kontroll, under det att sådana försöksanläggningar, varom ovan nämnts, syntts departe-

mentschefen även kunna få utföras i annan ordning. Häremot torde intet vara att erinra. Riksdagen vill dock ifrågasätta, huruvida icke, med hänsyn därtill, att marinförvaltningen sedan länge sysslat med hithörande problem, utförandet av det anläggningsarbete, varom här är fråga, lämpligen bör ske med användande jämväl av den erfarenhet, som ämbetsverket torde äga på förevarande område.

I fråga om det i propositionen framlagda förslaget till förordning angående handel med vissa mineraloljor kommer riksdagen att i annat sammanhang anmäla sitt beslut.

Riksdagen anmäler i särskild skrivelse denna dag (nr 228) sitt beslut om anvisande av ovanberörda kapitalinvesteringsanslag å 1,000,000 kronor.

Under återopande av det anförda får riksdagen under nu förevarande punkt anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 293 och II: 427 i här behandlade delar, till *Försöksverksamhet beträffande oljelagring* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

64:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75) har riksdagen till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 120,000 kronor.

65:o) **Traktatberedningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76) har riksdagen till *Traktatberedningen* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 35,000 kronor.

66:o) **Extra utgifter. Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst. Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågasvarande ändamål (punkterna 77, 78 och 79) kommer riksdagen att framdeles meddela sina beslut.

Stockholm den 13 maj 1938.

Med undersätlig vördnad.